

PIENTALON ÖLJYLÄMMITYS

Öljylämmityslaitteistojen sekä lämmitysöljysäiliöiden asentaminen on luvanvaraista toimintaa. Kattilahuoneet ja polttoainevarastot vaativat rakennusluvan ja öljylämmityslaitteiston. Öljysäiliön asentaminen vaatii toiminnanharjoittajalta pätevyyden.

Suunnittelu

- Rakennuslupapaperustuksissa osoitetaan lämmityslaitteisto, savuhormi, kattilahuoneen ja polttoainevaraston palotekninen osastointi ja öljysäiliön sijainti.
- Rakennusluvan tarve on selvitettävä myös silloin, jos vanhaan kiinteistöön tehdään muutostöitä. Lupaa vaativia muutoksia ovat yleensä muun muassa öljysäiliön paikan tai hormiston muutos.

Asennus ja tarkastus

Öljylämmityslaitteistojen ja niiden sähkölaitteiden asennus- ja huoltotöitä saa suorittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) hyväksymät asennus- ja tarkastusliikkeet. Tukes ylläpitää näistä toiminnanharjoittajista luetteloa, joka löytyy osoitteesta www.tukes.fi.

Öljysäiliö

- Lämmitysöljysäiliön on oltava hyväksytyjen standardien mukainen CE-merkitty säiliö. Merkinnät käyvät ilmi säiliön tyyppikilvestä.
- Säiliön pakollisia varusteita ovat täyttöputki, ilmaputki, ylitäytönestin ja suoja-allas. Turvallisuutta lisää täytöputken lukittuna pitäminen.
- Säiliö tulisi sijoittaa rakennuksen sisätiloihin tai sille erilliseen talousrakennukseen. Kuntien ympäristönsuojelumääräyksissä tai rakennusjärjestyksessä voi olla kielto öljysäiliön sijoittamiseksi esimerkiksi maan alle.
- Kun polttoaineen määrä on yli 3 m³, säiliöt sijoitetaan palo-osastoituun polttoainevarastoon. Enintään 3 m³ polttoöljyä voidaan sijoittaa myös kattilahuoneeseen. Tällöin on huomioitava, ettei kattilahuoneessa saa säiliön lisäksi säilyttää muuta polttoainetta, kuten esimerkiksi polttopuita.

Pelastusviranomaisen tarkastus

- Öljylämmityslaitteiston asentaneen asennusliikkeen on viipymättä toimitettava pelastuslaitokselle laitteiston tarkastusta varten kopio asennustodistuksesta.
- Pelastusviranomaisen tarkastaa öljylämmityslaitteiston kolmen kuukauden kuluessa sen käyttöön ottamisesta. Tarkastuksesta toimitetaan kiinteistön omistajalle tai haltijalle pöytäkirja.
- Asennustodistus on toimitettava pelastuslaitokselle tarkastusta varten myös silloin, kun öljylämmityslaitteistoon on tehty oleellisia muutoksia, kuten esimerkiksi säiliön vaihto, putkiston uusiminen tai polttimen vaihtaminen suurempitehoiseen.
- Käytettyjen öljysäiliöiden uudelleenasettamista tulee välttää (vakuutusturva).
- Tarkastuksesta laskutetaan pelastuslaitoksen taksan mukainen korvaus.

Laitteiston hoito ja huolto

Noudata kattilan ja öljypolttimen osalta valmistajan käyttö- ja huolto-ohjeita.

Nuohous

- Hormit on nuohottava kerran vuodessa.
- Kattoturvavälineet (tikkaat, työskentelytasot yms.) tulee pitää kunnossa.

Öljysäiliön tarkastaminen

Öljysäiliön säännöllisillä tarkastuksilla omistaja tai haltija voi säästää hyvinkin huomattavia summia, sillä säiliön omistaja tai haltija vastaa onnettomuuden sattuessa puhdistustyöstä aiheutuneista kuluista.

Pahimmassa tapauksessa voi öljysäiliöstä vuotanut öljy pilata pohjaveden suurelta alalta. Pienemmissäkin vuodoissa kustannuksia aiheutuu yleensä muun muassa rakenteiden purkamisesta ja pilaantuneen maan käsittelystä.

Pelastusviranomaisen suosittelee kaikkien öljysäiliöiden säännöllistä tarkastuttamista.

Pohjavesialueella olevan maanalaisen öljysäiliön tarkastaminen

Laki velvoittaa tarkastuttamaan pohjavesialueella sijaitsevan maanalaisen öljysäiliön ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta.

Maanalainen säiliö on säiliö, jonka tarkastus on mahdollista tehdä vain sisäpuolelta. Tyypillinen tällainen säiliö on maahan upotettu säiliö tai maanalaiseen bunkkeriin sijoitettu säiliö, jota ei pystytä bunkkerin pienuuden vuoksi tarkastamaan ulkoapäin.

Seuraava tarkastusajankohta määräytyy edellisessä tarkastuksessa todetun kuntoluokan mukaan. Säiliöt jaetaan tarkastuksen perusteella neljään eri luokkaan:

- A-luokka: metallisäiliön seuraava määräaikaistarkastus on 5 vuoden kuluessa ja muun kuin metallisäiliön 10 vuoden kuluessa.
- B-luokka: määräaikaistarkastus on 2 vuoden kuluessa.
- C-luokka: poistettava käytöstä 6 kuukauden kuluessa. Pelastusviranomaisen voi määrätä säiliön poistettavaksi käytöstä lyhyemmässäkin ajassa.
- D-luokka: säiliö poistettava käytöstä välittömästi.

Muiden öljysäiliöiden tarkastaminen

Useiden kuntien ympäristönsuojelumääräyksiin on kirjattu velvoite tarkastuttaa kunnan alueella sijaitsevat öljysäiliöt säännöllisesti. Velvoite koskee usein kaikkia öljysäiliöitä niiden materiaalista tai sijainnista riippumatta.

Tarkasta oman kuntasi ympäristönsuojelumääräyksistä, milloin säiliö tulee ensimmäisen kerran tarkastut-taa ja miten tarkastus tulee hoitaa jatkossa.

Huomioi myös vakuutusyhtiöiden suojeluohjeiden vaatimus öljysäiliön säännöllisestä tarkastuttamisesta. Oman kiinteistön vakuutusehdot on myös syytä tarkastaa; korvaustapauksessa säiliön ajantasainen tarkastustodistus on osoitus öljysäiliön asianmukaisesta hoidosta.

Öljysäiliön kunnossapito, uusiminen ja käytöstä poisto

- Huonokuntoinen säiliö kannattaa aina vaihtaa uuteen. Säiliön korjaamista tai uusimista mietittäessä kannattaa olla yhteydessä pelastusviranomaiseen.
- Hitsauskorjaus voidaan suorittaa vain säiliöihin, joissa säiliökilpi kertoo valmistusstandardin. Pelastuslaitos kirjaa hitsaamalla korjatut säiliöt B-luokkaan (1.5 mm). Seuraavalla tarkastuksella säiliö voidaan nostaa A-luokkaan, mikäli säiliön ainevahvuus on riittävä.
- Tarkemmat ohjeet säiliön kunnossapitoon, uusimiseen ja käytöstä poistoon löytyvät Pidä huolta öljysäiliöstäsi -ohjeesta (päivitetty 6.4.2021).

Kaksiputkijärjestelmän uusiminen

Perinteinen öljylämmitysjärjestelmä toimii kaksiputkijärjestelmällä, jossa toista putkea myöden öljy siirretään öljysäiliöstä polttimelle ja toista putkea myöden käyttämättä jäänyt öljy palautuu takaisin säiliöön. Tämän tyyppinen järjestelmä on erittäin riskialtis, sillä paluuputken mahdollista vuotoa ei välttämättä havaita nopeasti, varsinkin jos putkisto kulkee esimerkiksi lattian alla.

Pelastusviranomaisen suosittelee kaksiputkijärjestelmän muuttamista niin sanotuksi yksiputkijärjestelmäksi. Yksiputkijärjestelmällä estetään öljyvuoto, joka voi syntyä kaksiputkijärjestelmän paluuputken mahdollisesta rikkoontumisesta.

Havaitessasi öljyvahingon, ota välittömästi yhteys hätäkeskukseen, jolloin pelastuslaitos saadaan paikalle mahdollisimman nopeasti.

Täyttöliittimen uusiminen

Säiliöiden täytön turvallisuuden takaamiseksi kuljetusliikkeet ovat edellyttäneet säiliöliittimen vaihtamista nokkavipuliittimeen (Camlock-liitin) 30.6.2018 mennessä. Sakaraliittimellä varustettuihin kiinteistöihin ei enää toimiteta öljyä.

Perusteet: Pelastuslaki 379/2011, Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005, Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös öljylämmityslaitteistoista 314/1985, Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista 344/1983

Kuva 1. Nokkavipuliitin (2") ja sen suojakansi

Kuva 2. Sakaraliitin ja sen suojakansi.

Lisätietoja:

- Pelastusviranomaisten yhteystiedot, www.phpela.fi
- Pidä huolta öljysäiliöstäsi -ohje (6.4.2021)
- Nuohous -ohje (Päijät-Hämeen pelastuslaitos)
- Kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset
- Kuntien rakennusvalvontaviranomaiset
- Lämmitysenergia Yhdistys, www.lammitysenergia.fi

25.8.2021